

Beste tuinvrienden

Voorwoord

Een moeizame start.....

De meteorologische lente is inmiddels al weer een paar weken oud en ook de datum van 21 maart als start van de lente ligt al weer achter ons.

Wat mij betreft was het een moeizame start.

De weersomstandigheden van afgelopen weken sluiten niet echt aan bij mijn associatie van het begrip LENTE.

Ik zal vast niet de enige zijn, die bij het woord LENTE denkt aan een koesterend lentezonnetje, fluitende vogels, bottende knoppen en ontluikende bloesems.

In plaats daarvan was het vele dagen in maart grijs, koud en nat en was er nog weinig ontluikend groen te zien in de natuur.

Het drukt ons weer met de neus op de feiten, dat het weer nog steeds niet "maakbaar" is en uiteindelijk is dat maar goed ook.

We zullen ook dit nieuwe tuinseizoen weer gewoon af moeten wachten wat we qua weersomstandigheden op ons bordje krijgen en zullen manieren moeten vinden om ons daaraan aan te passen.

De lezing op 12 april van Anneke Scholte van de Naturentuin in Goirle sluit daar in ieder geval perfect bij aan. De titel van haar lezing is: ecologisch tuinbeheer bij droogte geeft succes.

In deze lezing worden adviezen gegeven waarmee een ieder in eigen tuin direct aan de slag kan. (zie ook het artikel verderop in deze nieuwsbrief) In de maanden februari en maart hebben we, met de lente in het hoofd, alvast wat cursussen georganiseerd die voorbereiden op het nieuwe tuinseizoen

In februari heeft Nel Wens met veel enthousiasme een cursus zaaien en stekken gegeven. Deelnemers gingen met veel praktische kennis naar huis.

Er was bijzonder veel belangstelling en helaas moesten we zelfs een flink aantal mensen

teleurstellen, omdat er geen ruimte meer was.

In maart heeft Karien van Rijst van de organisatie VELT een tweedaagse cursus biologisch moestuinieren gegeven.

Het waren interessante bijeenkomsten, waar tal van onderwerpen ter sprake kwamen. Met de opgedane kennis kan men direct aan de slag in de moestuin.

Ook de komende maand staan er weer leuke activiteiten op het programma.

Op 7 april het vullen van hanging baskets bij kwekerij Jos Verdaasdonk.

En op zaterdag 15 april wordt de groenmarkt weer georganiseerd op het terrein van kinderboerderij Wolfslaar in Breda. (zie artikel verderop)

Een unieke kans om voor een leuke prijs planten, tuinbenodigdheden of tuinproducten te kopen.

De laatste editie van de groenmarkt in 2022 was grijs en nat.

Laten we hopen dat 15 april een echte LENTEdag wordt, met een koesterend zonnetje, fluitende vogels, bottende knoppen, ontluikende bloesems en.....

heel veel bezoekers!

Namens het bestuur

Sjak Dielemans

Algemene Lezing 12 april 19.30 uur: Ecologisch tuinieren bij droogte geeft succes

Door Anneke Scholte van de Naturentuin in Goirle.

Vanaf november 2012 richtte Anneke Scholte samen met een groep vrijwilligers de Naturentuin in als basis van waaruit zij natuuractiviteiten kan organiseren.

De naturentuin is een afwisselende, natuurrijke tuin van ruim 2000 m² met een grote soortenrijkdom aan bloeiende planten en de bijbehorende insecten en kleinere dieren.

Onderdelen zijn een moestuin, kruidentuin, vijver, kas, een bijenbloemenberg, bijenstal en vele bloemrijke borders.

Elf jaar geleden begonnen op een weiland aan de bosrand is het nu een rijke, biodiverse en inspirerende bezoektuin met meer dan 1100 wilde soorten planten en dieren.

Gecultiveerde en wilde planten leven hier naast elkaar.

Medewerkers werken er samen met de natuur.

Bij ecologisch tuinbeheer volg je natuurlijke processen, zelfs als het maandenlang droog is.

Een ecologische tuin is weerbaar en heeft geen extra water nodig.

In deze lezing met PowerPointpresentatie worden veel adviezen gegeven, waarmee een ieder in eigen tuin direct aan de slag kan.

We weten dat we in de toekomst vaker met droogte te maken zullen hebben en kunnen ons maar beter hier op voorbereiden, aldus Anneke.

Het zal veel zorgen en waterverspilling schelen.

Ieder kan zich deze avond laten inspireren voor een omschakeling in zijn of haar eigen tuin.

Zaterdag 22 april: bezoek en rondleiding Naturentuin Goirle.

De Naturentuin is het hele jaar door op eigen gelegenheid te bezoeken.

Zie hiervoor de website: Naturentuingoirle.nl

Voor geïnteresseerde Groei en Bloei leden geeft Anneke op zaterdag 22 april om 14.00 uur een rondleiding in de tuin.

Kosten 8 euro (inclusief entree en rondleiding)

Naast de tuin is een restaurant waar u eventueel na afloop wat kunt eten of drinken. Vervoer is op eigen gelegenheid.

Inschrijven kan na de lezing of via laming.meggie@gmail.com

De excursie gaat door bij minimaal 14 aanmeldingen (maximum is 20).

Workshop hanging baskets

Op vrijdag 7 april aanstaande is er van 17.00u tot 19.00u gelegenheid om je eigen hanging basket op te maken bij Kwekerij Jos Verdaasdonk in Terheijden.

Niets geeft meer voldoening dan je eigen creatie en je hebt er de hele zomer plezier van. In deze workshop heb je volop keuze uit stekken uit eigen kweek.

Na afloop kun je de basket mee naar huis nemen, maar er is ook gelegenheid om hem in de kas achter te laten, om de planten vorstvrij te laten groeien.

De afspraak is wel dat de basket vóór Koningsdag op 27 april weer wordt opgehaald.

Bij het bestellen graag aangeven of je de grote (40 cm) of de kleine basket (35 cm) wil afnemen. De ledenprijs voor de grote basket is €20,-, voor de kleine €17.50. Niet-leden betalen €2,50 meer.

Voor de grote basket zijn 5 halfwas plantjes en 20 stekken inbegrepen, voor de kleine 5 halfwas plantjes en 15 stekken.

Voor de basket en kokosmat zorg je zelf, of, als je die niet hebt, is deze te koop bij de kwekerij.

Als je al een kleurencombinatie weet, kun je die bij aanmelding doorgeven.

Opgave bij Meggie Laming: laming.meggie@gmail.com.

Tel 0161 431353.

Betaling bij de penningmeester van Groei en Bloei op rekeningnr. NL 60 RABO 010 46 30 353.

Graag naam en lidmaatschapsnummer vermelden.

De locatie is: Kwekerij Verdaasdonk Schuivenoordseweg 13 4844PE Terheijden
tel 0168 452519.

Voorjaarsgroenmarkt

Zaterdag **15 april** is het weer zover, dan vindt traditiegetrouw de voorjaarsgroenmarkt van Groei en Bloei Breda plaats bij Boerderij Wolfslaar. Op deze dag hopen we weer veel groenen- en tuinliefhebbers te ontvangen op de markt waar men bij de verschillende kramen leuke planten/struiken en aanverwante artikelen, zoals plantensteunen, keramiek, zelfgemaakte jam en tuincuriosa kan kopen.

Dus het ideale moment om te zoeken naar dat ene plantje wat al een tijdje op je verlanglijstje staat of zomaar gezellig kletsen met andere tuin- en groenliefhebbers, dit alles tegen leuke hobbyprijzjes.

Voor de kinderen is er speelgelegenheid en ze kunnen genieten van de dieren op de boerderij.

Neem dan ook je kinderen of kleinkinderen, vrienden en bekenden mee. Bij het Tuinhuis van Charlotte kun je terecht voor een lekkere kop koffie of lunch.

Tot ziens op 15 april van 10.00 – 14.00 uur! Iedereen is welkom, gratis entree.

Boerderij Wolfslaar

Wolfslaardreef 95 in Breda.

www.wolfslaarbreda.nl

Hartelijke groet van de Groenmarktcommissie.

Ledenavond bij Kwekerij Jos Verdaasdonk

Op donderdag 20 april hebben wij een ledenavond bij Kwekerij Jos Verdaasdonk, Schuivenoordseweg 13 in Terheijden.

Wij zijn welkom vanaf 17.15u. tot 19.30u.

Bij deze kwekerij vind je een ruim assortiment aan voorjaars- en zomerbloeiers, vaste planten, siergrassen, kuipplanten en terraspotten en -bakken.

De plant die al onze vrijwilligers kregen na de jubileummarkt Floralia, de paars-bloeiende Limonium Latifolium, ofwel Lamsoor, kochten we toen in bij Verdaasdonk en zal nu ook naar verwachting volop te verkrijgen zijn.

Op deze avond heeft René Verdaasdonk het volgende aanbod voor onze leden:

- een korting van 15% voor leden op deze avond
- daarnaast mag nog een gratis plant worden uitgekozen per € 10,- besteding.

Er is bij binnenkomst natuurlijk koffie!

Dus een G&B klant die na aftrek van de korting een bedrag van bv € 40,- heeft afgerekend krijgt 4 (gratis) planten (à € 1,35) extra cadeau.

Hiervoor staat een ruim gesorteerde plantenkar klaar bij de kassa waar uit gekozen kan worden.

Dus aarzel niet en kom naar de ledenavond voor uw aankopen om uw tuin of balkon op te fleuren of om uw moederdagaankopen alvast te doen.

Binnenlandse Tweedaagse Tuinenreis 2023 op vrijdag 25 en zaterdag 26 augustus

We gaan op reis, tenminste als u net zo enthousiast bent als wij en u snel inschrijft. Bij deze nieuwsbrief het inschrijfformulier voor de Tweedaagse Binnenlandse Tuinenreis 2023. We gaan richting Nijmegen e.o en bezoeken daar vijf tuinen en een kwekerij. Net als voorgaande jaren, vertrekken we om 9.00 uur uit Breda. Onze eerste stop ligt net achter Nijmegen in Gelderland:

De nieuwe showtuin van Jelle Grintjes. Kijk eens naar de prachtige plaatjes op Instagram(jelle_grintjes met maar liefst 61000 volgers!) of zijn website www.grintjestuinontwerp.nl wat we daar aan moois kunnen verwachten. Eind augustus kunnen we veel planten in zomerse bloei verwachten.

Meihuus,

Vervolgens rijden we naar 't Meihuus www.meihuus.nl, deze tuin is door Groei & Bloei in 2019 verkozen tot beste levende tuin van Nederland, volgens de jury: "Landschapstuin 't Meihuus is het ultieme voorbeeld waar je de natuur ziet, voelt, hoort, ruikt en proeft."

Nabij gelegen is de privétuin van Nico Wissing, een bekende Nederlandse tuinontwerper. Deze landschappelijk romantische tuin ligt bijna tegen de Duitse grens. Wilt u alvast een kijkje nemen? Zijn website is www.nicowissing.com

We overnachten in het prachtig gelegen Fletcher Hotel Landgoed Holthurnsche Hof in Berg en Dal. www.landgoedhotelbergendal.nl

Na het diner in buffetvorm, overnachting en ontbijt, reizen we uitgerust naar de kwekerij van Marcel de Wagt. Deze kweker heeft een bijzonder aanbod. Zoals hij het zelf zegt: "een bijzonder aanbod van niet-alledaagse planten". Kijk op www.opvallendeplanten.nl Zijn planten groeien onder meer in de volgende tuin op het programma: de Tuinen in Demen,

waar we ook zullen lunchen. Ook vrijdag hebben we zijn planten al kunnen bewonderen. "Alle vuurpijlen in onze tuin zijn afkomstig van Marcel de Wagt, vuurpijlenspecialist", zegt Jelle Grintjes.

De Tuinen in Demen zijn vast wel bij u bekend, gelegen in Brabant, ten westen van Nijmegen en in ieder seizoen prachtig. De vele verrassende tuinkamers, doorkijkjes en de mooie ligging aan de dijk vervelen nooit. Martje van den Bosch is een meester in het combineren van kleuren en planten. Over kleur in de tuin schreef ze dan ook een boek.

www.detuinenindemen.nl

Tuinen van Demen, foto's Ellen van der Peet

Tot slot gaan we naar Nieuw Robbekampen. Een deel van het terrein van een boomkwekerij is getransformeerd naar een landschapstuin. Veertien bogen begroeid met klimmers vormen de entree van de tuin. Naast natuurlijk bomen vindt u er waterpartijen, etc. In 2012 is gestart met de ontwikkeling van deze tuin. Voor een vooruitblik kijk op www.robbekampen.nl

Nieuw Robbekampen

Rond 18.00 uur verwachten we weer Breda te bereiken om moe en voldaan huiswaarts te keren. Schrijf snel in, inschrijvingen worden behandeld in volgorde van binnenkomst én betaling van 100 euro per persoon. Wij kijken ernaar uit om op reis te gaan.

Het inschrijfformulier vindt u [hier](#).

Groei & Bloei en Appeltern Plantenfestijn, 24 en 25 juni 2023

In de Bestuurskeuken van Dirk Chevalier werd al een tipje van de sluier opgelicht: Groei & Bloei gaat participeren in het nieuwe Plantenfestijn van Appeltern. Tijdens het Plantenfestijn zijn er verschillende manieren waarop de Groei & Bloei afdelingen zich kunnen presenteren. Het landelijk bestuur en de werkgroep Team Bloem zetten zich in om er, met jullie hulp, iets

**APPELTERN
PLANTENFESTIJN**

Nog nooit zoveel planten te zien en te koop!

moois van te maken. Hieronder de eerste informatie over twee activiteiten waar de afdelingen zich voor kunnen opgeven.

Informatie voor de afdelingen

Op 24 en 25 juni houdt de Tuinen van Appeltern het Appeltern Plantenfestijn. Groei & Bloei zal daar op diverse manieren prominent vertegenwoordigd zijn.

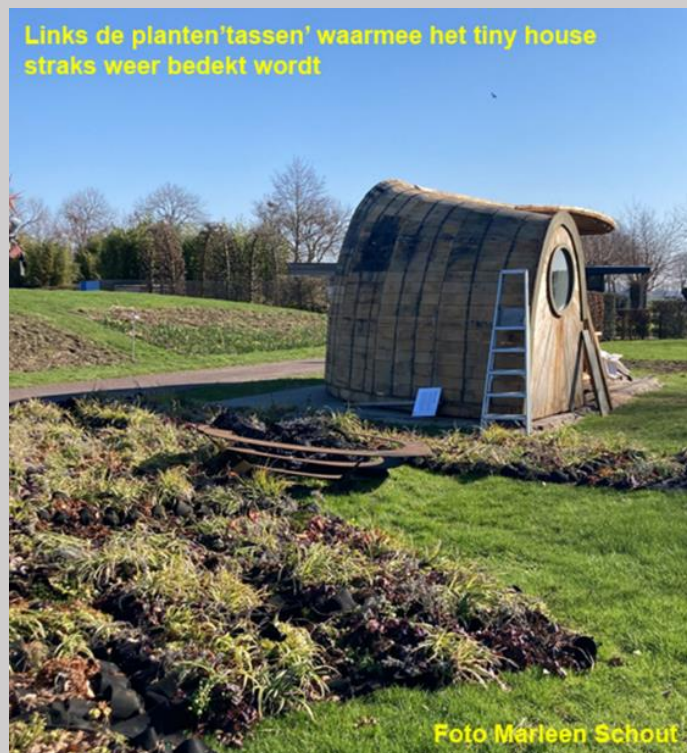
Dat doet de vereniging op deze mooie plek met de volgende activiteiten;

1. Het **Tiny House** van de Floriade 2022 staat in een mooi aangelegde tuin en wordt op **zaterdag 24 juni** officieel geopend.
2. Door Fort Kruiwagens worden **20 nieuwe kruiwagens** ter beschikking gesteld. Hier kan een afdeling geheel naar eigen inzicht een '**Tiny Garden**' in maken.
3. Elke afdeling kan een **team** afvaardigen dat op bepaalde mooie plekken op het terrein prachtig **bloemwerk** maakt.
4. De **golden ticket winnaars** van de afgelopen regiobloemschikwedstrijden worden uitgedaagd hun creativiteit te laten zien in een landelijke finale. Dit vindt plaats op **zondag 25 juni** vanaf 14.00 uur.
5. Om kennis te maken met de bloemschikactiviteiten van Groei & Bloei worden **inloopworkshops** georganiseerd. Hier maken bezoekers onder deskundige begeleiding een klein bloemstuk wat ze mee naar huis kunnen nemen.
6. In de **grote kas** wordt op beide dagen door bekende arrangeurs een **bloemschikdemonstratie** gegeven om bezoekers te inspireren wat je allemaal met bloemen kunt doen.

Kortom een weekend bomvol groene activiteiten waar de vereniging voor staat!

Hoe kun je als afdeling of actieve groep binnen de vereniging meedoen?

Als je een groen hart hebt voor onze vereniging zijn er verschillende opties om mee te doen. Lees maar verder!

Tiny Garden Kruiwagen Challenge

[Fort Kruiwagens](#) stelt 20 mooie nieuwe kruiwagens beschikbaar voor deze wedstrijd.

Met je afdeling maak je daar een mooi tuintje in, denk bijvoorbeeld aan een minimoestuin, kruidentuin, bloeiende tuin, bostuin, wat je maar wilt.

Alle kruiwagens worden in een lint richting het Tiny House van Groei & Bloei geplaatst zodat de bezoekers van het Plantenfestijn ze kunnen bewonderen! En een vakkundige jury gaat kijken wat de mooiste Tiny Garden is en die afdeling wint dan de **Appeltern Trofee**.

Er zijn twee manieren om mee te doen:

1. de afdeling haalt de kruiwagen op bij Appeltern, beplant deze op eigen locatie en brengt hem voor vrijdag 23 juni terug.
2. de kruiwagen wordt op vrijdag 23 juni op locatie bij Appeltern beplant met door de afdeling zelf meegebracht materiaal.

Team Challenge Bloem

Doe jij mee met de Team Challenge Bloem?

Binnen jullie afdeling is er vast wel een actieve bloemschikclub die de uitdaging aan wil gaan om tijdens het Plantenfestijn een mooi arrangement te presenteren. Dus formeer een groepje van minimaal 5 personen en schrijf je in voor deze Team Challenge!

Wat gaat er gebeuren?

1. Op zaterdag 24 juni krijg je een prachtige plek op het terrein toegewezen waar je je creativiteit kunt demonstreren.
2. Op de aangewezen plekken, waar fraaie stellages, bakken, bomen en ornamenten staan, krijg je de gelegenheid je arrangement te maken. Van tevoren krijg je een foto met beschrijving van de plek waar jullie het arrangement gaan maken.
3. Materialen zoals bloemen en ondergronden worden aangeleverd door sponsors. Ook kan je gebruik maken van snoeimateriaal uit de Tuinen van Appeltern.
4. Als de arrangementen klaar zijn, krijg je van de jury meteen de tips en tops. Het publiek kan stemmen en ook bij deze challenge wordt een **Appeltern trofee** uitgereikt.

Een paar voorbeelden van plekken waar bloemwerk gemaakt kan worden

Hoe kunnen we meedoen?

Ga met je afdeling deze uitdagingen samen met de vereniging aan en maak er samen met ons een prachtig groen weekend van! Je hoeft voor beide Challenges geen inschrijfgeld te betalen, toegang tot het park is vrij voor de deelnemers en voor een natje en een droogje wordt gezorgd.

Wil je meer informatie of wil je je inschrijven?

Neem dan contact op met Chris Jongeneel (Team Bloem) via bloemschikken@groei.nl.

Ledenaantal Groei en Bloei Breda e.o. per 31 december 2022

Bij de algemene ledenvergadering op 8 februari j.l werd de vraag gesteld hoeveel leden de vereniging op dit moment heeft.

We moesten het precieze antwoord schuldig blijven, maar hebben inmiddels de volledige informatie:

In 2022 waren er 89 opzeggingen en 51 nieuwe aanmeldingen.

Het ledenaantal per 31 december 2022 was 474.

Het is even schrikken als je ziet dat er zoveel opzeggingen zijn. (overigens is dit ook landelijk het patroon)

Aan de andere kant is het bijzonder plezierig te zien dat er afgelopen jaar 51 nieuwe leden bijgekomen zijn.

Dat betekent, dat alle inspanningen om nieuwe leden te werven niet voor niets zijn geweest.

Dit jaar hebben we op de begroting het bedrag voor de PR verhoogd en hebben we nog meer mogelijkheden om Groei en Bloei onder de aandacht te brengen.

Maar.....ook u kunt als lid iets voor de vereniging betekenen.

Kijk eens goed om u heen in uw familie, vriendenkring, burens of kennissen.

Zijn er mensen bij die graag bloemschikken of tuinieren vertel ze dan van de vele mogelijkheden die Groei en Bloei biedt.

Wie weet hebben we er dan zomaar spontaan een nieuw lid bij!

Uitslag enquête Groei en Bloei Breda e.o. op later tijdstip.

Hartelijk dank aan alle leden, die de moeite hebben genomen om deel te nemen aan onze enquête.

Tijdens de ALV konden aanwezige leden de papieren versie invullen.

Voor leden die niet op de ALV aanwezig konden zijn was er de digitale optie.

We hadden graag in deze nieuwsbrief de uitslag willen presenteren, maar jammer genoeg konden nog niet alle digitale gegevens verwerkt worden.

We vragen u dus nog even geduld.

Laatste ontwikkelingen landelijk bestuur

Het jaar 2022 was in verschillende opzichten een heel bijzonder jaar voor het landelijke Groei en Bloei.

Het was het jaar van het 150-jarig bestaan van de vereniging en dat werd op vele momenten in het jaar feestelijk gevierd.

Helaas ontstond eind van het jaar een pijnlijke situatie, toen de ledenraad de begroting afkeurde, waarop voorzitter Frank Naber en penningmeester Jan Brouwer zich genoodzaakt zagen hun bestuursfunctie op te geven.

December en januari waren hectische maanden waarin zowel de ledenraad als het bestuur hebben gezocht naar oplossingen om uit de crisissfeer te komen.

Kort geleden ontvingen we bericht, dat Dirk Chevalier op dit moment plaatsvervangend voorzitter is.

Samen met Wilma Walenberg en Sia Rutjes vormen zij nu het bestuur.

Er zijn inmiddels opbouwende gesprekken geweest met de ledenraad en er worden al enige kandidaten voor bestuurs- en voorzittersfunctie gescreend.

Verder staat er in de nabije toekomst ook een evaluatie van de huidige structuur van de vereniging op de agenda.

Maandag 17 april vindt de rayonvergadering Oost- en Midden Brabant plaats waarbij 2 van onze bestuursleden aanwezig zullen zijn.

Op deze avond staat ook een verdere informatievoorziening over de bestuurlijke ontwikkelingen op de agenda.

Van Sneeuwklonk tot Kerstroos

Voor onze nieuwe rubriek " Van Sneeuwklomp tot Kerstroos" willen we jullie kennis laten maken met een oud en een nieuw lid.

Zoals het sneeuwklompje een van de eerste bloeiers is en de kerstroos een van de laatste van het jaar, zo staan zij symbool voor ons eerste en laatste lid.

We presenteren dit keer als eerste Riet van der Heijden , lid sinds 01-01-1968.

Destijds woonde Riet in Gorinchem, waar zij op bloemschikken ging. En ook na de verhuizing naar Oosterhout in 1972 bleef Riet bloemschikken, maar nu in Breda. Zij weet nog dat zij lessen heeft gevolgd bij o.m. Anneke ten Klooster.

Met bloemschikken stopte Riet rond 1995, toen zij het te druk kreeg met haar gezin en haar werk.

De reden voor Riet om lid te blijven van Groei en Bloei is het blad, waar ze graag leest over de verzorging van (kamer)planten en over ontwikkelingen in tuinieren.

Het blad wordt meegegeven aan haar dochter, die er ook graag in leest.

De liefde voor tuinieren heeft Riet doorgegeven aan haar dochter en aan haar zoon.

Riet heeft een aantal lievelingsplanten, waaronder Hoya Carnosa. Deze bloem is verwerkt in haar bruidsboeket door haar broer, die actief was in bloemsierkunst en een bloemenwinkel had.

De Straelitzia is een andere favoriet; deze kreeg ze van haar man toen haar dochter werd geboren. Ooit groeide deze plant in haar eigen tuin in Spanje. Andere favorieten zijn Anthurium, orchidee, vlinderstruik en rozen.

Riet en haar man bewonen nu een penthouse met dakterras rondom, waarop 3 prachtige olijfbomen in bak pronken. Toen zij nog een tuin had verrichtte ze licht onderhoud en liet het zwaardere werk over aan haar man en aan de tuinman, die eens per maand kwam.

Een snoeischaar was dan ook haar favoriete tuingereedschap en Riet was trots op het resultaat van haar snoeiwerk, als een plant weer mooi ging groeien en bloeien.

Haar tip voor anderen is om vooral te genieten van al het groen om je heen.

Haar favoriete seizoen is het voorjaar, als nieuw leven zich aandient en alles weer uitkomt. Maar in alles is haar idee om de seizoenen te volgen het grootste genieten.

Vervolgens stel ik aan jullie voor ons nieuwste lid, Doranne Thomassen en lid sinds 01-01-2023.

Doranne woont sinds kort in Chaam, waar zij en haar partner nog maar net begonnen zijn in de tuin.

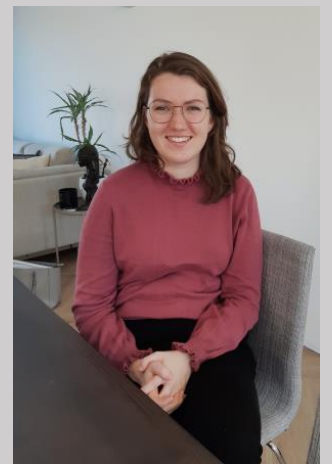
Zij kreeg het lidmaatschap als verjaardagscadeau van haar ouders, vooral vanwege het tijdschrift. Haar vader kocht regelmatig losse nummers en Doranne las er graag in.

Nu ze op zichzelf woont, hoopt ze meer kennis op te doen en ziet ze het tijdschrift als inspiratiebron voor haar eigen tuin. Haar voortuin ligt op het noorden en de achtertuin op het zuiden, dus dat vraagt een andere aanpak.

Dat er achter het tijdschrift een afdeling van een vereniging zit is een bonus. De behoefte van Doranne is vooral meer te weten komen over kennis van planten, bodembewerking, snoeien e.d. Eigenlijk alle basiskennis die je als tuinliefhebber wil hebben.

Het bezoeken van tuinen zal daarnaast een middel zijn om inspiratie op te doen, net als het bekijken van de instructievideo's op de landelijke website.

Als er cursussen gegeven worden over plantenkennis, tuinaanleg en snoeien is Doranne zeker geïnteresseerd om deel te nemen.

Haar favoriete plant is de kamerplant Sanseveria, die zij nu 6-7 jaar heeft en altijd met haar mee verhuist.

In de tuin houdt ze van Rododendrons; met haar vader bezocht ze regelmatig Arboretum Trompenburg in Rotterdam. Met Lavendel geniet ze van de heerlijke geur.

Tot nu toe ligt de focus in haar eigen tuin vooral op het gezellig maken van het terras, het verzorgen van bestaande planten en het verbeteren van de bodem. Haar tuin op de zandgrond heeft ze 1 keer omgespit, ze heeft het bladafval laten liggen en compost en turf toegevoegd.

Ze heeft nog geen favoriet tuingereedschap, daar is het nog te vroeg voor. Ze gebruikt een basisset handgereedschap.

Doranne is trots op het resultaat van de bodemverbetering in de vorm van de aanwezigheid van wormen. Deze kwam ze regelmatig tegen toen ze in het najaar 800! bollen plantte. Ze bedacht een beplantingsplan en verwerkte alles in een Excelsheet, om zodoende maandenlang plezier te hebben van bloeiende bloembollen.

Doranne heeft nog geen tuintips voor anderen, behalve dan om aandacht en liefde te geven voor alles wat leeft en groeit en bloeit; dit heeft ze van huis uit meegekregen.

Ze heeft nog niet echt een aanpak ontwikkeld in tuinieren; ze is gestart met de bodem en probeert met de natuur mee te bewegen en planten op de juiste plek te zetten.

Onkruid bestrijdt ze door het lostrekken en door de grond af te dekken met boomschors.

Haar favoriete seizoen is de zomer, ze houdt van zon en warmte. Maar de periode van de bloei van de rododendrons, in het late voorjaar en begin van de zomer, is eveneens favoriet.

Twee kijktips van onze leden

De geweldige film/ docu "**Onder het maaiveld**". Op **donderdag 13 april** te zien in Oudenbosch bij filmtheater Fanfare.

www.filmtheaterfanfare.nl

Pagnevaartweg 7, 4731 Aa Oudenbosch

Reserveren of kaartjes kopen vooraf is aan te bevelen.

Onder het maaiveld

do.13 april 20.15 uur met pauze

Het is natuurlijk een aanbeveling dat het de makers van *De nieuwe wildernis* (9,1) en *De wilde stad* (8,3) zijn, die ook *Onder het maaiveld* hebben gemaakt. De titel spreekt eigenlijk voor zich: de fascinerende wereld onder onze voeten wordt in beeld gebracht en natuurlijk is er de waarschuwing om zuinig te zijn op onze aardbol: boven-, maar ook ondergronds.

De film is gelinkt aan het gelijknamige driejarige project van IUCN NL, De Vlinderstichting, het Nederlands Instituut voor Ecologie (NIOO-KNAW) en de Wageningen University & Research (WUR). "Samen werken zij aan een structurele verandering in de omgang met de bodem, die herstel van het bodemleven mogelijk maakt en het bodemleven op waarde schat."

Nederland 2023. Regie: Mark Verkerk. Duur: 83'. Met: Marc van Will, Arigje Breevaart en John de Mol, allen als zichzelf.

In het programma "**Binnenstebuiten**" van 9 maart 2023 zijn stukjes uit de documentaire te zien. Het programma kunt u terugkijken via de volgende link:

Tweede tip:

The Biggest little Farm op Netflix, over de opbouw van een biodiverse boerderij met alle hoogte- en dieptepunten.

Struik van de maand

De Vereniging voor Veldbiologie, de KNNV afd. Breda beschrijft een plant/struik van de week.

Dit keer is dat de Cornus, Kornoelje

De rode kornoelje (*Cornus sanguinea*) kun je in Breda en in het Markdal overal tegenkomen. De struik wordt veel aangeplant, maar verwildert makkelijk en kan op vochtige, vruchtbare grond via uitlopers vele vierkante meters in beslag nemen. Op verlaten cultuurgrond is het een pionierplant.

Het is overigens een oorspronkelijk inheemse struik in Nederland, mits daar wat kalk in de bodem aanwezig is.

Kornoelje is een aparte kleine familie die nagenoeg geheel uit bomen en struiken bestaat. Wereldwijd zijn er 85 soorten; in Nederland komen er in het wild vier voor.

De bladen van de rode kornoelje zijn parallelnervig, waardoor de struik vrij makkelijk te herkennen is.

Er is bij twijfel nog een trucje: men breke een blad, bij kornoelje zie je dan op het breukvlak witte draden die de twee helften bijeen houden. Je kunt de twee helften enkele centimeters uiteen trekken zonder dat de draden knappen. Die draden zijn vezelige vaatbundels.

De bladen staan tegenover elkaar, zijn gaafrandig en aan beide zijden helder groen. Ze kleuren in de herfst rood. Daaraan dankt hij ook zijn Nederlandse naam en wellicht nog meer aan het feit dat de takken in de winter vuurrood kleuren. De bloemen staan in schermvormige tuilen en zijn wit. Vliegen en kevers zitten er graag op. Dat komt omdat de nectar wordt afgescheiden door een schijf onder de bloembladen die vrij toegankelijk is. Een lange bijen- of vlindertong heb je niet nodig.

De geur van de bloemen is niet aangenaam: wee.

De vruchten zijn blauwzwart en besachtig, maar met een harde steenvrucht zoals bij een kers.

Die bessen worden door vogels gegeten en worden zo verspreid, waardoor de kornoelje overal kan verschijnen.

Het harde hout werd voor prikstokken gebruikt, vleespennen en in harken.

De Nederlandse naam 'kornoelje' komt van het Latijnse 'cornus' dat 'hoorn' betekent. Hoorn is een hard uitsteeksel, en kornoelje heeft hard hout. De soort aanduiding 'sanguinea' betekent 'bloed' en slaat vanzelfsprekend op de rode kleur.

De rode kornoelje kan makkelijk verward worden met de Canadese kornoelje (*Cornus sericea*) die vaak wordt aangeplant maar eveneens makkelijk verwildert. De bladeren van deze kornoelje zijn groter en grijs van onder. De vruchten zijn witte steenvruchten. De soort aanduiding 'sericea' betekent 'zijdeachtig' en slaat op de behaarde, grijze onderzijde van de bladeren.

Overigens zijn er in de handel allerlei cultivars van de rode en Canadese kornoelje die vooral de tuin in de winter moeten opfleuren met oranje en gele takken.

Zie je een kornoelje met gele takken, dan is dat niet de gele kornoelje (*Cornus mas*), maar de rode of de Canadese met gele takken.

De gele kornoelje is een van vroegst bloeiende bomen; vaak al in februari. De bloemen zijn geel, vandaar de naam. De boom is waarschijnlijk al vroeg ingevoerd en aangeplant vanwege de roodpaarse steenvruchten waarvan een heerlijke jam te maken is, weet ik uit eigen ervaring. Ook dit hout is hard en omdat deze plant wat forser is dan de rode kornoelje, werden van het grotere formaat takken en stam; pijlen, speren en werpspiesen gemaakt.

De soort aanduiding 'mas' betekent letterlijk 'mannelijk'. Door de Romeinen werden bij planten de termen 'mannelijk' en 'vrouwelijk' gebruikt om een verschil tussen 'hard' en 'zacht' aan te geven.

Bloemschikken

Deze keer geen nieuws alleen foto's.
Kijk en geniet klik [hier](#)

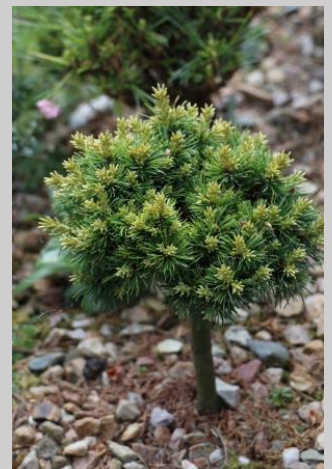
Rotstuinclub

Lezing van Henk van Kempen "ALLES OVER MINI-CONIFEREN" op
dinsdag 4 april, aanvang 19:00 hr.

Door ziekte kon Henk de lezing in januari niet geven. Hij zal dit nu gaan doen.

Henk is geen onbekende bij de RTC, hij heeft een kwekerij in Son en Breugel. In die kwekerij is hij bezig met miniatuurconiferen. Zijn passie is bekend en dat weet hij op een enthousiaste wijze te vertellen. Regelmatig gaat Henk op reis om weer nieuwe 'heksenbezems' te vinden. De wijze waarop dit allemaal gebeurt zullen we tijdens de lezing allemaal te horen en zien krijgen. Conifeertjes zijn belangrijk voor rotstuinen. Zij bepalen voor een deel de opbouw en de lijnen van de tuin. Tevens zorgen ze het hele jaar door voor kleur in het geheel, met name in de winter als onze alpiene plantjes hun winterslaapje doen.

Bent u ook een liefhebber van deze miniatuurconifeertjes of wilt u iets leren hierover, kom dan naar deze lezing.

Tuinclub

Lezing 18 april 2023, Bijen, vlinders en andere insecten in je (moes)tuin

Bijen, vlinders en andere insecten verdienen aandacht in je (moes)tuin. Ze vervullen een belangrijke rol op Aarde(*) en dus ook in je tuin doordat ze zorgen voor bestuiving, biodiversiteit, natuurlijke plaagonderdrukking, opruimdiensten en als voedselbron. Zonder insecten geen leven en ze zijn nog mooi ook! Ze hebben onze hulp

nodig want hun aantallen gaan hard achteruit. Wil je meer over insecten weten.

Kom dan naar de lezing van Eric van Oijen op dinsdag 18 april.

Eric is docent bij Velt en als beheerder van De Kleine Aarde dagelijks bezig met groen. Van aanleg, onderhoud en kweken van planten tot imkerij. Biologisch gecertificeerd. Hij wil de leefomgeving verbeteren voor bestuivende insecten zoals hommels, vlinders en bijen. Door zelf de handen uit de mouwen te steken en door kennis te verzamelen en over te dragen.

(*) Schrijf Aarde ook met een hoofdletter, ze verdient het.

Aanvang lezing 19.15 uur – Inloop vanaf 19.00 uur.

Zoals altijd zijn ook nu introducés welkom. Eén x per seizoen kun je, tegen betaling van 4 euro, deelnemen aan onze lezing. Graag van tevoren doorgeven aan Marian Ooijen via email: marian_ooijen@hotmail.com (laag streepje tussen voor- en achternaam)

Fotoclub

Uitslag en korte bespreking winnende themafoto's van februari

Op bezoek bij C.V. De Gangmaokers in Prinsenbeek mochten we in hun hal komen fotograferen. Ze waren druk bezig met het bouwen van hun kar: lassen, slijpen, lijmen, verfspuiten en meer. De winnende themafoto's laten dit allemaal zien.

Op de 5e plaats is geëindigd de foto van Henny.

Deze detailfoto van het maken van een carnavalswagen heeft een prima scherpte. De materialen geven in basis aan waaruit de wagen wordt opgebouwd wat leidt tot een kleurrijk geheel in de optocht. De foto heeft een mooie kleurstelling en scherptediepte.

Op de 4e plaats staat de foto van Bie Eng.

Deze kleurrijke foto geeft eigenlijk niet het thema weer maar werd door de leden toch goed ontvangen. Er werd zelfs zachtjes geopperd dat het zomaar een Herman Broodje had kunnen zijn. Dus al met al goed gedaan door deze fotografe.

Op de 3e plaats komt de foto van Anna.

Hier is duidelijk het thema van de maandopdracht te zien. Alle ingrediënten die voor de bouw nodig zijn komen hier samen, en dat alles in één diepte. Het laswerk trekt meteen de aandacht maar ook de kleuren, de werkplaats. Zelfs het biertje ontbreekt niet want tenslotte moet ook bouwen leutig zijn.

Op de 2e plaats is geëindigd de foto van René.

Hierover waren de meningen verdeeld. Sommige vonden dat deze foto niet echt aan het thema voldeed. Maar toch werd deze foto zo goed gewaardeerd dat deze op de 2e plaats kwam. Het slijpwerk en de positie van de persoon in het midden van zijn creatie vielen op en ook de compositie vonden de leden prima. De mooie vonkenregen is natuurlijk een eyecatcher bij uitstek.

Op de 1e plaats staat de foto van Richard Rood.

De foto beantwoordt volledig aan het thema. Te zien is dat de verschillende elementen straks één geheel gaan vormen. Men vond het geheel wat flets en de rondingen van het gaaswerk wat dominant, maar de mooie vonkenregen, de compositie en dat het in z'n geheel goed belicht was vonden we een pré. Dus proficiat Richard. Zéér verdiend.

Overige verenigingen

IVN Mark en Donge:

Landgoederenwandeling Hondsdonk en Valkenberg 26-03-2023. De afstand is groter en het tempo ligt hoger dan bij veel andere IVN-activiteiten. In 3 tot 3,5 uur legt u ongeveer 10 kilometer af. Zorg dus voor goede, waterdichte schoenen en neem ook iets te drinken mee. De vele Pontische rododendrons die op de landgoederen zijn aangeplant zullen in maart nog niet bloeien, maar u kunt waarschijnlijk wel genieten van bosanemonen, slanke sleutelbloemen en andere voorjaarsbloeiers. Aanmelden is verplicht.

Vogelwandeling Zonzeelse polder 10-04-2023 (2e Paasdag). In de Grote Zonzeelse Polder heeft Staatsbosbeheer 100 ha. grasland en water in beheer. De bodem bestaat uit klei en veen. Het gebied ligt 1 tot 0,5 meter onder NAP. Bij de grote zandwinput is een vogelkijkscherm geplaatst. Zonzeel krijgt extra bescherming en subsidie van de provincie – het kreeg het predicaat "Natte Natuurparel".

Aanmelden is verplicht.

Natuurwandeling Haagse Beemden 23-04-2023 De Vierde Bergboezem

Ten noorden van Breda ligt een mooi natuur- en recreatiegebied: de Vierde Bergboezem. Dit waterbergingsgebied moet ervoor zorgen dat de inwoners van Breda droge voeten houden. Het terrein bij de Mark en nabij de Asterdplas en het Haagse Beemdenbos kan bij hoge watertoevoer in de Mark drie miljoen kubieke meter water bergen.

Aanmelden is verplicht.

Gilde De Baronie:

Natuurwandeling Voorbos op 04 april 2023.

Het Ulvenhoutse Voorbos heeft het Europese stempel voor topnatuur, Natura2000. Dat betekent dat het bos Europees gezien bijzondere natuurwaarden heeft die beschermd en versterkt moeten worden. Vooral de bijzondere voorjaarsflora met knikkend nagelkruid en witte rapunzel – en alle andere planten en dieren die samengaan met deze soorten – verdienen actie. Staatsbosbeheer is de laatste jaren volop bezig het bos aantrekkelijker te maken voor planten, dieren en mensen. Op zich is het een gevarieerd bos met natte en droge bostypes hier. Het bos was echter op de verkeerde plaatsen te nat, iets wat nu dus wordt aangepakt.

Tijdens de wandeling zie je zeker speenkruid, bosanemoon, dalkruid en dotterbloemen. Bloemen die duidelijk maken dat de lente echt begonnen is.

De wandeling duurt 1,5 à 2 uur.

Natuurwandeling Landgoed Luchtenburg op 19 april 2023

Luchtenburg is de naam van een landgoed dat ten zuiden van Ulvenhout ligt. Het is in formele stijl aangelegd en bestaat uit een afwisseling van bossen, houtwallen en landbouwenclaves. Op het Landgoed ligt een landhuis. Dat is van oorsprong 17e-eeuws en

vermoedelijk uit een boerderij ontstaan. Medio de 19e eeuw werd het uitgebreid met een tweede verdieping. Hiernaast zijn een aantal bijgebouwen aanwezig, zoals een boerderij, een Vlaamse schuur en een bakhuis. Het is heerlijk wandelen op het landgoed. Helemaal in deze tijd waarin de rododendrons volop in bloei staan.

De wandeling duurt 1,5 à 2 uur.

Groei en Bloei De Langstraat:

De schaduwborder op 18 april 2023

Gerrie Veenstra vertelt iets over de mogelijkheden en onmogelijkheden om een goede schaduwborder te maken.

Hij vertelt iets over het ontstaan van schaduwplanten en laat heel veel bijzondere schaduwplanten zien en vertelt daar over. Het is echt een boeiende lezing. Locatie: De Elshof, Th. J. Rijkenstraat 10A in Elshout.

Tijd: 20.00 uur.

Groei en Bloei Roosendaal:

VOORJAARSSTEEKENBEURS Zaterdag 29 april a.s. organiseren wij weer de jaarlijkse stekkenbeurs.

Naast stekjes worden er al een aantal jaar ook andere producten aangeboden zoals honing, keramiek en handgemaakte wenskaarten.

Heb je een (niet-commerciële) hobby die je bij ons onder de aandacht wil brengen dan kun je hiervoor ook een tafel reserveren.

Hier zijn geen kosten aan verbonden! Natuurlijk is er voor deelnemers en bezoekers koffie of thee met wat lekkers.

Locatie: B&B De Luijnenbergh, Langenbergsestraat 17, 4751 TC Oud Gastel.

Parkeren: op de grote weide achteraan op het terrein.

Datum: Zaterdag 29 april, start beurs om 10:00 uur, sluiting rond 12:30 uur. Vanaf 9:30 uur staan de tafels klaar voor de deelnemers om hun waren uit te stallen. Aanmelden voor deelnemers:

Heb je leuk stekmateriaal en je nog niet aangemeld dan kan dit tot 22 april bij Anneke Douw, douw@planet.nl of 0165 331196 Om de stekkenbeurs te bezoeken hoef je je niet aan te melden, je bent van harte welkom.

Groei en Bloei Tilburg:

Dinsdag 25 april, BUSREIS naar Arboretum Belmonte in Wageningen én de Tuinen van Demen. We willen ook dit jaar bij voldoende belangstelling een busreis organiseren voor belangstellende leden en niet-leden.

Op dinsdag 25 april vertrekken we om 9.30 uur vanaf Stappegoor. Eerst gaat de reis naar Arboretum Belmonte in Wageningen.

Daar zijn we dan rond 10.30 uur en worden we rondgeleid door twee gidsen.

Alleen al de bijzondere ligging van Belmonte maakt een bezoek aan deze tuin de moeite waard. Niet voor niets kreeg het landgoed de naam Belmonte, wat mooie berg betekent.

Wanneer u langs de bergrand aan de zuidkant van de tuin wandelt, wordt u verrast door schitterende vergezichten.

Hier kunt u genieten van het uitzicht over de Nederrijn, met aan de overkant het karakteristieke Betuwse land: de dijken, de weilanden met knotwilgen en de boerderijen.

Bij helder weer kunt u tot aan de Waalstad Nijmegen kijken. Daarnaast is deze tuin (of dit park) van ruim 10,7 hectare één van de grote botanische tuinen in Nederland met bijzondere collecties bomen, struiken en heesters. En die zijn ook nog allemaal voorzien van een eigen naambordje.

Zorgvuldig en verantwoord omgaan met de collecties geeft deze tuin de status van Geregistreerd Museum!

De ligging, de collecties maar ook het gebruik als wandel- of stadspark maken het Belmonte Arboretum tot een bijzondere plek.

Een plek waar velen een dierbare herinnering aan hebben, een plek waar vele malen het ja-woord is gegeven.

Grasvelden die gebruikt mogen worden, planten waar we voorzichtig mee zijn: kortom voor ieder wat wils.

Na afloop vertrekken we naar de Tuinen van Demen. Daar staan dan zo'n 18.000 bolgewassen te bloeien.

Tussen Nijmegen en Oss in liggen De Tuinen van Demen. Een bezoek hieraan staat garant voor een gezellig dagje uit en biedt de ware tuinliefhebber iets bijzonders.

Na het ervaren van de twintig verschillende siertuinen kun je in de theeschenkerij terecht voor een heerlijk drankje en hapje.

Iedereen kan vrij rondkijken en tegen 16.00 uur reizen we weer af naar Tilburg, zodat we om ongeveer 17.00 uur weer op Stappegoor zijn.

Datum en tijd: dinsdag 25 april, vertrek om 9.30 uur

Waar: opstappen vanaf Stappegoor

Kosten: voor leden + één introducée € 25,- per persoon. Voor niet-leden € 35,- per persoon.

Als je gebruik wilt maken van de mogelijkheid om te lunchen in Demen, dan moet je dat bij aanmelding aangeven én daarvoor ook € 12,50 extra betalen.

(Deze lunch omvat: huisgemaakte soep, een broodje kaas, een broodje ham, een krentenbol en 2 x koffie/thee/melk. Losse broodjes kosten € 3,50. Van te voren reserveren bij aanmelding!

Inschrijven: kan tot uiterlijk 24 maart bij de secretaris: ajmvdboom@home.nl of telefonisch 013 - 455 38 91

Bij onvoldoende deelname (we gaan uit van 45 personen!) wordt de reis geannuleerd. Maar we gaan er eigenlijk van uit, dat er wel genoeg belangstelling zal zijn voor deze mooie reis

Let op: betaling pas als duidelijk is dat er voldoende deelname is. U krijgt hierover een bericht van de secretaris.

Tuindagen Beervelde:

In het Park van Beervelde in België worden op 12-13-14 mei de TUINDAGEN gehouden. Er is van alles te beleven. Demonstraties van onder andere: oude ambachten, bloemschikken, aanleg van groene daken, of composteren. Verder zijn er veel stands van kwekers, antiek, tuinbenodigdheden en natuurlijk eten en drinken. informatie is ook te vinden op www.parkvanbeervelde.be

Groene DoeMarkt Wolfslaar

Dit jaar organiseren wij een Groene DoeMarkt _Inspiratie, Informatie & activiteiten_
datum: zondag 16 april

Tijd: 11.00 – 16.00

Plaats: Boerderij Wolfslaar

Waarom:

Deze 2 dagen willen we de bewoners van Breda onderdompelen in de mogelijkheden om groene keuzes te maken:

* groen en blauw in eigen tuin en omgeving

* voeding

* energie in huis

We organiseren workshops, lezingen en gesprekstafels.

Deze dag zal ook de Greenhopper van de Gemeente Breda aanwezig zijn.

Dus voor ieder wat wils.

Steenbreek Webinar

De organisaties achter het Manifest '[Iedereen heeft recht op een groene leefomgeving](#)' vinden het van belang om gemeenten te blijven voeden over actuele onderwerpen die betrekking hebben op de vergroening van de leefomgeving.

Hoe kunnen bewoners uw gemeente helpen met het behalen van groene winst!

Graag nodigen wij u uit voor de inspiratiewebinar over het betrekken van bewoners bij klimaatadaptatie en biodiversiteit opgaven. Gemiddeld 40 tot 50% van het gemeentelijke oppervlak is privaat bezit, dit betekent dat bewoners een belangrijke spil zijn bij het behalen van beleidsdoelen. Graag inspireren wij u in een klein uur aan de hand van praktijkvoorbeelden en onderzoeken we de behoefte voor een verdiepingsslag rondom dit thema.

Programma van 4 april

- 15:30 - Start van een reeks inspiratiewebinars over bewoner betrokkenheid. Van losse handreikingen naar structureel bewoners betrekken.
- 15:35 - Inleiding op participatie en het geven van eigenaarschap aan de bewoner; introductie op het principe van organizing door Mirjam Koedoot van IVN natuureducatie.
- 15:45 - Gemeente aan het woord; Jacomien Steenis van de gemeente

Zaltbommel legde eerst zelf een geveltuin aan en werd daarna ambtenaar. Zij deelt haar ervaringen vanuit het perspectief van bewoner en vanuit het

perspectief van gemeente.

- 16:00 - Trainer aan het woord; Welke impact wil jij in je omgeving maken. Hoe speel je in op motivatie en behoeften en hoe kan een gemeente jou als vrijwilliger ondersteunen.
- 16:10 - Uitwisseling: welke drempels moeten er weggenomen worden om meer in te spelen op bewonerbetrokkenheid & behoeftepeiling voor onderwerpen voor een verdiepingsslag.
- 16:20 - Afronding; doorkijk naar een vervolg.

Deelname is gratis. Opgeven via de volgende link:

<https://kennislab.typeform.com/to/LrVk4RG7>

Tuinagenda april

Vogels

- De vogels gaan weer takjes verzamelen voor hun nestjes. Laat wat materiaal voor hen in je tuin liggen.
- Plaats een drinkbak voor de vogels

Onderhoud

- Schrob de groene aanslag van meubelen en bestrating. Warm water met groene zeep is de aanbevolen methode daarvoor.

Gazon

- Als je in maart het gazon nog niet hebt belucht, geverticuteerd en bemest is het tijd om dat nu te doen.

Snoeien

- Snoei de hortensia's. Van de hortensia's die bloeien op oud hout, zoals de boerenhortensia, de eikenbladhortensia en de klimhortensia, moeten alleen de uitgebloeide bloemen worden verwijderd. Verdere snoei alleen om de vorm mooi te houden. De hortensia's die bloeien op nieuw hout zoals Annabelle en Limelight kunt u flink terug snoeien tot zo'n 15 à 30 centimeter boven de grond.

- Knip het oude blad van de varens
- Snoei forsythia en winterjasmijn na de bloei

Border

- Inventariseer de beplanting en maak een verlanglijst met nieuwe planten
- Rozen kunnen nu nog geplant worden
- De zomerbloeiende bollen kunnen nu de grond in
- Steek pollen van vaste planten die al jaren op dezelfde plaats staan uit en deel in stukken. Plant de mooie delen terug na toevoeging compost en mest aan de grond.
- Zaaï eenjarigen
- Als u de border in maart nog niet hebt bemest moet u dat nu echt doen.
- Wees voorzichtig bij het onkruid wieden, er kunnen leuke jonge plantjes tussen zitten.

Vijver

- Oude resten en dode bladeren uit het water vissen

Bronnen: vtwonen.nl, tuinen.nl en Intratuin
